

Lokakuun 18. p.

"Jos aikakauden pimeys on sumentanut isiemme silmät, niin pitäisikö sen vuoksi, heidän poikansa sulkea silmänsä valolta!"

Mitä luonto on ja mitä luonto vaatii?

II

Kehitys luonnossa.

Edellisessä kirjessani puhuin „luonnon johdosta“, mutta kuin johto ilman tarkoitusta on sama kuin johto ilman virkaa, eli toisin sanoen, kantaa arvo nimeä ilman että ei olisi yhteiskunnalle mitään hyötyä tuonut. Itin on ehkä parasta heittää silmäys, onko „luonnon johto“ sitte luonnoinen toisejä, joka kantaa johdon nimeä, ilman sitä vastaavaa tarkoitusta.

Tarkoitus johdolla luonnossa: on kehittää luonnon kokonaisuutta siihen päämäärään jonka saavuttamiseksi kaikki eri-yksityis ryhmät ovat tarkoitettu. Tämä on se pääjohto, josta taas eriaa pienempiä johtoja

kukin eri-ollalle. Luonnon suuri työhuone on jaettu eri osiin, samoin kuin jokin suuri työverslasin kulturi kansana, jossa valmistetaan puusta, roudasta, nahasta, kankaasta maalien avulla kaikenlaisia ylöllisyyksiä tuotetta. Samoin luonto myöskin valmistaa kaikenlaista, mutta ei tietystikkään ylöllisyyksiä, ja siksi pä juuri luonnossa tapahtunkin kaikenlaisia muuttuksia samalla aikaa kuin toisessa paikassa on mitä ihania sopuisointu, viehättävine taide toistoinen ikään kuin taide-malariin sivelemässä juhla salissa, ja kuitenkin et voi tietää milloin, luonnon taiteen luoja, repii pohjimyöden alas tuon äskensinulle niin sulvoisen paikkan ja muuttaa sen monen tuhannen kaunistuksen

Tai muun etollisuuden am-
mottavaksi haudaksi joka
nyt enään vain ivallisesti
hymyilee sinulle, kuin sinä
sääliä katselet ihanan haus-
kaa lempi paikkaasi julmaa
muotia . . .

Kaavi-kunnassa me voim-
me huomata paljon todistei-
tä siitä että luonnon ke-
hitys on johdon alainen.
Tilan puutten tähden huoma-
utan vain, että jos luonnon
johto tapahtuu säännölli-
sesti kasvukunnalle, niin
voimme olla varmat, että
kasvit ovat silloin hyvin
edistyviä ja antavat hyvän
hedelmällisyyden.

Kasveilla, etenkin arkaa-
misilla, on arettiin valinta
kyky, joka tapahtuu mitä
hitaammassa muodossa ja
salaisen teitten kautta

Esim. jokin puu, jos ei se
tykkää napuri puistaan,
voi muutta sijaansa 100, jo-
pa 1,000 jalkaa. Tuollaisia kuin
pois häviämisiä tapahtuu usein.

Luonnon kehitys lakei-
hin vielä kuuluu puhlaus,
neitseellisyys kaikkein ir-
taisimmassa paikassa. Jul-
mimmat sirtajat hyönteet
intohimoisesti voittamaan
sa alaa ja samalla tap-
pavat heikon vesan joka

ensikerran nostaa päätänsä
aurinkoon valolle. Metsät ovat
Täynnä Tälläistä; sainoiu
kuin taas heikommien suo-
jelemistakin.

Mutta mikä niistä ei olisi
toisilleensa hyödyksi?

Salv.

Katsaus „Orpo“ lehden vuosi-
toimintaan.

Nyt kuin „Orpo“ lehti on ollut
keskuudessamme 15 vuorokautta
voille yhden vuoden, luultavasti
että on paikallansa jos keittä
yleis silmäyksen sen hiihtämät
le kaduille Josi kuitenkin
on, että „Orpo“ lehdellä on ollut
tarpeeksi oikkuudet potuut huk-
jettavana, riippuen aina siitä
kuinka kukin erikirjoittaja
katsanto kantoiheen on sillo
vielä viitoittanut.

Uusin vuosi sitten ehdot-
ti W. Rajaniemi „Orpo“ seuran
kokoukselle jos olisi perus-
taa keskuudessamme käsin
kirjoitettava sanomalehti.
Asia sai suurta kannatus-
ta ja päätettiin julkais-
näyte numero kostoeksi. Mutta
minkämoiselle pohjalle se pe-
rustettaisiin oli sitten seuraava
kysymys. Edottajan tarveitus
oli että kunkin alkuperäiset
käsikirjoitukset kierteletä ta-

losta taloon mikä minkin syydestänsä, riippuen kunkin
moisessa asussa sattuisi. pürüstajan taito kyvystä.
Mutta ollut sitä mieltä yle- Kain näyte numero oli il-
sä, että jos seura ottaa sen mestynyt päätti sitteinen ko-
huostansa niin se on laa- kous jatkoa sellaisen ulos an-
dittava tavallisten „vikko” Toa kerran kuussa koki ark-
lehtien muotoon, ja tuottoa kienä ja mahdollisesti suurem-
seuran kokouksessa leh- panakin, jos se näyttää niin
den ilmestyessä ja ettei seu- vaativan. Warsinaiseksi Toimit-
ran varot kannata talosta taloon Tujiksi tulinyt valituksi j.
kierteleviä numeroita jakea, Kolkamaa et. E. Lundan ja allekir-
että taluttiset voi käydä kokouk- joittanut. Toimitus valla oli ra-
sissa „kuuliakuntana,” ja niin kä- joitettu, samoin kuin on vielä-
vikin, joka ei suinkaan ehdotta- kin, niin että seura on korkein-
jan mieleen ollut. panu päättäjänä, jo Toimitus
menettelee omavaltaisesti.

Nimi oli taas saatava mah- Kirjoituksia on ollut, tätä muu-
dollisesti olojemme mukaan rova lukuun ottamatta, lehdessäm-
sointuva - samaten kuin on me 13 eri henkilöitä joista satu-
seurattammekin. Mutta valit- nimia on käyttänyt 8 henkilöä
semiskyky ei voinut nähdä ais- Ilman tätä numeroa on ollut
tikkaampaa nimeä kuin on: „Orpo,” joten se tuli nimeksi „Orvossa” kirjoituksia noin 87,
lehdellemme. sekä runoja 17, ja uutisia om-
pa ollut ilmoituksiakin. Kir-
joitukset on ollut sekalaisia:

Käyte numeroa ulos antamaan aatteellisia, kaunokirjoituksia,
valittiin Linus R. Nyström, et. huumorillisia satuja että vait-
E. Lundan ja W. Rojaniemi jät- tely kirjoituksia. et. E. Lundan
ki mainittu „ei kuitenkaan ole on kuitenkin pysynyt aina atel-
ollut missään avustus toimessa” lisuudessa Tai tieteen helmois-
näky näyte numerosta, joten sa, joista vielä on kunniamu-
se jäi kahden edellä mainituu- della Toimituksessa tässäkin
toimiksi kokonaan. Käyte nu- numerossa julaista yksi Tuot-
mero ilmertyi 26 p:nä lokakuun lainen aatteen suuri työ, joka
ta 1902 jommoisena se sittemmin onkin omiaan Todistamaan
hyväksyttiin julaistavaksi. „Otsik- miehen tiedokkaan henkisen
ko” pürustukset ja nimi kirjain korkeuden ja loajan katsan-
ten näkö muoto Tosin on pari kertaa vaihtunut alkuperäi-

Tokannan. (!) Minä puolesta-
ni toisin senaisia Toisilla-
kin, vaan kykenemättömyyskö
lienee vihana kuin ei aateta
niin farmokkaasti ystä?

Kesäkuun 27 p:nä 1903. piti
seura vuosikokouksensa jossa
valittiin kaikkiin seurain toi-
mintaa haaroihin uudestaan
henkilöt. Silloin sai „Orpokin“
itsensä uudet vanhimmat ni-
mittäin P. Koivason, Anna Koi-
vosen, E. Hirén, W. H. Koskisen ja alle-
kirjoittanut uudelleen. Nyt sai
lehti kaksi henkilöä lisää.
Ja saipa vielä noisenkin, lisää-
mään kiinnostuneisuutta ennen
miesmäiselle järkekkyydelleen.

Pitä oli seuraus, että noinenkin
on lausunut ajatuksensa „Orpo“
lehden kautta.

Maanalaista persoonallista louk-
kausta ei lehdessä ole ollut, mah-
dollisesti on kiertelemättä jokin
iskenyt siihen kohtaan joka on
hoiskahdannut mädännöisyydeltä
tai on ilmeisesti ollut väärin.
Mutta sitä huolimatta on van-
hoittisuuden vakavat poljoan
„leipä reformin“ harrastuksos-
sa katselleet karsain silmin
„orvon“ reipasta puhe tapaa
Haan kurlenkun kaikesta tältä
välittämättä on „Orpo“ ollut
parhaana valikappaleena seu-
ran ja senten kehitys työssä.
Lehdessä on ilmestynyt kirji-

tuksia jotka ovat kyhätyt kou-
lu sivistystä saamattomilla hen-
kiloilla, ja jotka kuitenkin ovat
te ovat kummallisen arvokeita.
Tistytä on että lehdessä on hur-
jitelias kirjoittaneet aliarvois-
ta rokoakin mutta tuskin mitään
lehti on kautattaan helminen.
Kuin toimitus ei ole oikeutettu mi-
tään muuta korjauksia tekseen
paitsi sanat oikein tavoa-
maan niin on eroissa kirji-
tuksissa sisältö p. v. p. p. -
loilla; on ainakin useita
lauseita epäymmärrettävissä.
Mutta sittekin tulee kunkin kir-
joittajan näkö ja esitys kanta alku-
peräisempänä.

Lopuksi mainitsen että 12 p. k.
ajalla on ilmestynyt 14 n:oa
„Orpo“ lehtä sekä kaksi lisää
lehtä. Silloin lehti on ollut
suurin kuin se ilmestyi 4 ark-
kisenä lisää lehdessä kausi,
joka myös oli kaksi arkkinen; mun-
den yleensä on lehti tullut
suurimpana kuin kaksi ark-
kisenä.

Kuime vuoden toimitus
veljilleni lausun kiitokset
uuttarosta työstään, samoin
kuin kaikissa „Orpo“ leh-
den kirjeen vaihtajille joita
on m. m. Sydneyssäkin.
„Orpo“ lehdelle toivotan onnea
tulevalle tuutemattomalle toi-
mintaa kaudekseen. J. O. Paurala.

"Orpo" lehdessä puolesta.

Pienen lähteen erämassa,
väret vienot vihättöä,
ja matkamies sen tirinässä,
väsyneenä levähtää.

Ja vaikka lähde pieni on,
virvoittoa se henkollaan.

Ja vaikka kuinka valoton (-)
vahvistoa se tuoksuaan.

Ja matkamies aamuisin,
näkee huuru pilviset
kohoten niin tuoksuvilla
kaste helmi humuilin.

Ruiskakken kumrommitten,
vasta kaikki tirinään
ja lähteet kaikki puroilleen,
yksin äänin tiristää

Et' emä virta yksi ois,
suurin vahvin, väkevä,
ja mätä haavat sieltä sois,
muden ojan henkeä.

William Roskinen.

Röyhä nainen ja vaivaiskoi-
to hallituksen esimies.

Tarjottanut: A. E. Lundan
(jatkoa n:o 9, jnoka 13).

Nyt lähtivät he rouva
Carlsonin kotiin. Matkalla
kysyi r. va Carlson:

"Etrovaappas Uvari, mitä?"

"Mitä sitten?"

"Tänä iltana käymme vielä nou-
tamassa kapineesi meille, se on
hauska temppu. Talon isäntä saa
harmia kun näkee, että Uvari on
yöllä karannut talosta!"

"Kuin, mutta eikö se ole ri-
kosi?"

"Juhmuksia! Mitä vielä?"

Kyllä täällä kaupunkissa paljo
sellaisia tapahtuu ja kyllä ne
talollisethkin kiskovat korkei-
ta vuokraa, kyllä se ei ole väärin
vaikka niin väjään kuun vuok-
ran jättää maksamattakkin ja
sitä paitsi ei sinun tarvitse
epoilla että siitä syytteesen
joudat, kyllä minä takaan
sen että asia pysyy salassa."

Wain puhellessa olivat he
jo saapuneet Uvariin kortteeri
talon partille.

"Hiljua nyt vain," sano r. va
Carlson astuen odetta partista
sisään. Uvari avasi ovet ja
molemmat naiset astuivat
sisään, kokosivat pienet ta-
varat, sillä ihän Uvarilla ollut
kaan kun vähän makua ymmä-
muitä vaatteita. Hüppivät varoen
ulos partista.

"Ihän tämä vaan ollut rikos?"

"Ole huolehi, kyllä minä pi-
dän huolen kaikesta." rau-
hoitteli r. va Carlson.

Omituiset ajatukset liito

livät Mariin aivoissa sinä yönä kuin hän meni levolle pik-
ken jukkansa viereen. Hän ei hän-
tä sinä yönä nukkunut. Hän ajat-
teli uutta palveluspaikkaansa
kuvitellen mielessään miten
hän oppii herrasväen tapoihin,
saa paljon juoma rahoja ja
sitten laittaa itselleenä hienon
puvun oikein "herras fröökynä"
makin, ja sitten ehkä voi joutua
jonkun rikkaan, kauniin nuoren
miehen kanssa naimiseen. Eihän
ne voi tietää mitään että hän-
tä paikka on jo kun se jää
tänne syrjä kaupunkille työ-
väen roivintalotien hoitoon.

Samu valkeni, Mari lähti uu-
teen palveluspaikkaansa, rou-
va Carlson, lähti vielä saattamaan
perille. Ensimmäisen viikon
sai Maria olla kyökissä "köh-
rän" apulaisena, pestä as-
tioita y.m. Seuraavan vii-
kon hänen tuli olla siivo-
jattaren apulaisena, kan-
taa ulos ja puhdistaa her-
rasväen yö astioita, pyyhkiä
lomat laattialta ja pöydillä
y.m. Se kaikista harmillisin-
ta oli kun päihtyneet herrat
toisinaan lihasivat laattioita
jäljennöksillä, oksennuksella
y.m. ja Mariin vaan piti aina
puhdistaa.

On kulunut vuosi ai-
kaa siitä kuin Mari tuli

hotelliin palvelukseen. Nyt
Tapaamme hänet "puffetti"
neitinä, hän on jo saanut hie-
non herras-puvun, sekä op-
pinut herrasväen tapoihin.
Rakastajansakin on hän jo
luullut löytävänsä. Hän on
mielistänyt erääseen sahayh-
tion isännöitsijään, joka oli
hoiteissa alituisena vie-
raana. Hän sai aina niin runs-
saasti juoma rahoja, sekä jot-
kun yhtä ja toista hyvin miel-
lyttävää. Hänen seurassansa
kävi Mari usein, luoja oikei-
na kövelynä, teatterissa y.m.
Isännöitsijä oli vakuuttanut ra-
kastavansa "pikku kyökyläis-
tä" (joksi hän, Maria, lommen
kielensä puhutteli). "Enem-
män kuin, hän, keltä toista
naista ennen toi jälkeen
olisi voinut rakastaa."

Kuitenkin Tapaamme, me,
nyt Mariin "puffetissa" ala-
kuboisena. Hänet on terve-
puna hävinnyt. Kasvot jo on
muuttanut sinisen keltaiseksi.
Silmän ympärystät sini-
siksi. Salainen tuska kat-
vaa hänen rinnassansa. Mi-
tä tehdä? Uskattaisiko hän
ilmoittaa salaisuutensa ho-
telliin isännölle?

Kihdomin eräänä aamuna
hän päättää sen tehdä. Ras-
kain askeetti hän nousee

pääkäytävään leveitä rop-
pua ylös. Herra Lamson tu-
lee häntä vastaan, koridorilla.

"Hyvää huomenta, Mari! Mikä teitä voivaa kuin olette viime aikoina ollut niin alakuloinen, ja näyttätte kuin olisitte sairas?"

"Tempä tähden jummi olenkin tullut teidän tyköne armollinen herra!" sai Maria nyhkyellen sanontaksi.

"Mennään sisälle että saamme lähemmin tietä asiasta," sanoi herra Lamson.

"No, mikä teitä oikein voivaa?" kysyi, herra Lamson, undelleen päästyään kamariinsa.

"Herra sahohtion iän voitsia on mahdollisesti minut pettänyt, sillä hän on viime aikoina esiintynyt minua kohtaan aivan toisella tavalla kuin ennen ja sitäpaisti ei hän enään ole käynyt niin usein täällä kuin ennen, joten näyttää siltäkuin hän välttäisi minua ja kuitenkun minä olen petetty." Väimeiset sanat sai, Mari, tuskin nyhkytyksittänsä sanotuksi.

Hellein isäntä, herra Lamson, istui mukovasti noja-

tuoliin, katseli hyvin päättäväisenä, Mariata ja alkoi lausua juhlallisella äänellä:

"Ihävä asia, vaan minä saunon teille, Mari, että te olette itse syy teidän kadotuksenne syntyin, ja minä myös samalla saunotan teitä Toivaan nimes-
sä, mainitsemasta saralla-
kaan, lausumastanne isänvoitsiasta. Pitä eiköhän se rovi seinilleenkään, että te saattatte sellaisen miehen tämänkaltaisiin huutoihin. Samalla myös ilmoitan, että en tästä hetkestä lähtien voi teitä pitää palvelukse-
sani."

"Oi, vooih jumala minua auttakoon!" Maria kaatui pyö-
lyneenä laattialle.

Isäntä kääntyi kirjoitus-
pöytänsä, piirsi muutaman-
sanan paperille, meni kii-
ruusti ulos, kutsui apurin
ja antoi kantaa, Marin, "ajo in
petiin," antoi paperi loppu-
apurille sekä yhden markan-
rahaa ja kaikki hänen vie-
dä tuo nainen kaupun-
kin sairaalhuoneeseen vi-
komaan.

Kolme kaksi viikkoa edel-
lä kerrotusta tapamme Ma-
rian sairaalhuoneessa, hän
on jo siksi toivutunut

Kysyin, tytöllä: "jos olisi mahdollista tavata, herra esimiestä?"

"Hän nukkuu vielä. Mutta jos tulotte tuntia myöhemmin ehkä hän silloin on jo ylhäällä."

Menin kadulle tunniksi kävelemään, tulin jälleen tunnin kuluttua. Sama tyttö oli nykyin kyökissä. Kysyin: "joko esimies nyt on ylhäällä?"

Tyttö meni sisään. Hetken peruste avautui ovi ja kyökkin ilmestyi miehen haamu valkoisissa olushousuissa ja pitkässä, yökauhlanos-
sa. Haamun silmät pullotti kuin äskön ihmisen syöneen tiikerin silmät. Hän karpui hirvittävän villillä äänellä:

"Mikä, toivona" te olette, joka tulotte tänne pyhäaamu-
na rauhaa häiritsemään?"

"En ole mikään, toivona," enkä siis ansaitse nimitystä-
ne, enkä myös ole tullut ko-
neuksien rauhaa häiritse-
mään; päinvastoin olen
tuhonut käynnilläni hum-
moittoa toita, ja sitä pratti.
on minulla vähän asiaa jos
suvaitsette, herra esimies."

"Ettekö tiedä, että minun
on vastaan otto aikani
kello kahdeltatoista kah-
teen?"

"Tiedän kyllä sen, mutta tie-
dän myöskin että minun on si-
tar-
loin juri aikani olla työssä
ja hyvästi!"

Syvin epämieltyttävän
vähäisyyksensä sain maini-
tusta, siimichestä. Palau-
matkallani siirtyi ajatuks-
ni Tuonne järven niemek-
keessä asuviin vaivastalo-
apujamiin. Ajattelin: "min-
kälaisia mahtoa pienom-
mat herrat olotakaan, kun o-
itse pää, jehvikin" tuot-
lainen villi oli." Päätin t-
pyhästi: "ei autautuvani
tuollaisen kanssa sen jä-
lestä mihinkään tekemi-
nen."

Nyt täytyy minun siirtyä
taas kertomaani naiseen. On
marraskuun viimeiset päivät.
Tylmät pohjatuleet viuku-
vat hataran lautakojun nur-
kissa aamusella. on härmää
jo maassa. Maria "loppu"
vilun ja nälän kouristo-
mana sairastuotteessa.
Mina käyn illoin, aamuihin
tä katsomassa ja kysyn: "en-
kö minä jollain tavalla voisi
häntä parantaa?" Hän Toivoo vaan,
päivä päivältä paranevanse.
Kulun jo kaksi viikkoa
ja joulukuun puolivälissä
pun. Sairas käy viikoin

tunnottomaksi. Minä olin
kahden tullen välissä. Oma
valani Taisella puolella, jolla
päästin autautumasta vai-
shaishoidon esimiehen
kanssa tekemisiin, ja taas
toisella puolella ihmishou-
hi joka vaati sitä. Kuiten-
kin vihdoin johtui pelas-
tava ajatus. Menin poliisi-
laitoksessa järjestys osas-
toon, käskin, heti vappymit-
tä ryhtyä toimien ihmishou-
ken pelastukseksi" Siinä
neuvottiin minua menemään
vaivastalon esimiehelle
ilmoittamaan.

Kaun minä lupasin: "ennen
olla tuonin hirressä, kuin
vusi minuttia puhossa mai-
nitun henkilöön kanssa."
Ja samalla ilmoitin, ilmau-
tinkimatta jättäväni poliisi-
viraston vastulle mai-
nitun asian."

Samana päivänä olikin,
esimies, itse omassa per-
heessään saluttanut sai-
raan vaivastaloon sairas-
huoneelle, jossa se vielä pa-
ram, ja pesi vielä sen
jäljestä pyykkiä mui-
den muassa minuttenkin

Kaihen maailman köyhäliä-
tiä liittykään yhteen.

Walterin ja Hiljan
rakkauts juttu.

Minua kun ai-
na kutkuttaa yksi
salapolisiin kerto-
mus; niin en voi pi-
tää sitä oman nah-
kani sisällisenä sa-
laisuutena sen en-
mpää kuin sekaan
salapolisiin joka mi-
nulle kertoi; sillä
se tuntui hänestä
niin loukkaavasti
koskevan valtion
herroja kuin niin-
kin vähäpätösten
asiain tähden va-
litaan salapolisiin
kuin kahden raka-
tuneen huolella pi-
tämistä varten ettei-
vät suinkaan tekis-
mitään pahaa hur-
maus tilassa ollessa,
ja vielä sille kuin
he kuitenkin ei-
vät tee muille kuin
itselleen jos teki-
sivätkin. Asia oli
näet sellainen: kuin
yksi vanha keski mi-
es eli, olikohan joku
vanha poika joka

rakastui yhteen sis-
vään tyhjä kasvunien
tytön tyllcröön ja
itse oli hyvin pitkä
ikä mitenkään ollut
luonnollinen sen
tytön mielestä - niin
kuin salapolisi ker-
toi. - china heidän
välissään olleen sen
syytä.

Mutta, Wallemar, ei
heitänyt kesken
ennen kuin, Hilja, pu-
kelin, kulta-kentriset
hukset pehmittivät
hänen, ja ennestään
pehmeää höyhen
tyynyä, ja olikos vai-
kea, sillä hänellä oli
iso raha pussi, ja
toiseksi tiesi yh-
den lääkäriin joka
voi tehdä ihmisen
miksi vain tahtoi.

Niin, niimpä hän-
kin, Wallemar parko,
meni eräänä päivänä
sen puheille ja sa-
no: "että herra tohtori
olisi hyvä ja leikkais
kuus tuumoa pitkät
pätkät hänen säaris-
tään ja asettaisi ne
jälkeen paikalleen.
Mutta, tohtori oli
kovasti vastaan: että

ihän terveessä
miehessä sitä tar-
vise tehdä ja se
tulee niin - ja niin
paljo maksamaan.
Kään, Wallemar ei huo-
linut siitä ja sempä
lähden narrasi, toh-
taria, että: "voi tulla
hyvinikin tietoes-
linen töyttö."

Ja niin he sit-
te suostuivat ja
työ lehtien: ilman
mitään tietoes-
listä töyttöä, ja
Wallemar pisti kou-
rallisen rahaa toh-
tarille ja ulos men-
nessään tokasi:

"Tohtorin sopii
vaikka valmistaa
puolis paistionis-
tä säären kappo-
leista."

Tytö vanha poi-
ka olikin oikein
iloinen tietäes-
sään, että nyt vii-
meinkin hän omis-
taa, Hilja linnun,
ja juosta hipsutti
nim vikkelaän,
kuin vasta kudotut
janteet sielivät, nuo-
raa poätä Hiljan
kaurumariin sanon:

"Enköös nyt kelpoa,
kuin olen kuus tuu-
snaa lyhempsi kuin
ennen - vai kuinka,
enkeliini!"

Joi säätitiki, Hiljaa,
niin että: vesi karpa-
lot silmistä veri,
ajattellessa, "kuinka
uhrautuvainen hän
on!" Mutta kuilen -
kin sano hän niin
surkuttelevasti, kuin
hän osasi, että:

"Kyllä minä muu-
ten, mutta, teillä,
on niin lepruvat
korvat ja olette niin
vanhau näköinen;
- voi, rakas Wallemar,
teidän naama on
niin kurttuinen!"

Mutta tuostakos
Wallemarin oikein:
lepraktivatkin, niin
että, Hilja enkeliin,
sydän oli halata
pelosta, jos: Walte-
mar, meneää kuulo-
aistit. ja vanhaprika
soperteli joltain ää-
neen kuulumatoin-
ta:

"Sevelin korvatkin
on haittana," jonka
perästä Hilja hetken
mietittyä sano että:

"Jos olisitte kahta
kymmentä vuotta nuo-
rempi niin menisim.
yhteen."

Ja silloin, Wallemar,
puffahti ulos ilman,
Hiljan, siitä mitään
selvää saamata, mikä
tuli viaksi. Wain sala-
poliisi tiesi sen
sillä, Waltemar, meni miet-
timaan, että: "eikö hän
voisi keksiä nuoru-
den lääkeä." ja hy-
vin oli onnistunut -
kin kokeissaan, kos-
ka jo seuraavana päi-
vänä oli hiipinyt,
Hiljan, oven taakse
kysymään:

"Eikö, Hilja, taskis.
Walte joutaa risolle,
vai kuinka!"

Ja niin pääsikin,
vain ei joutanut edes
tervehdään kuin jo
kysäsi:

"Tuleeko, Hilja, minut-
te jos olen kaksi kym-
mentä vuotta nuorem-
pi?"

Niin, Hilja, autoi
merkin, että: hän oli
myöntäväinen, pää-
hyökpäyksellä ja
silmäin istulla.

Ugh, Wallemar, otti

naukku, nuoruuden
tuoksua," vain otti
liian paljo, koska
häneistä oli tullut
vallaton joika veka-
ra ja täysin tottunut
kaikkein pahunteen,
vain yhteen he mo-
nivat, salapolisiin
kertomuksen jälkeen.
Ja viimeistä vohtia
kuin hän oli pitä-
nyt oli, Hilja, ollut,
Wallemarin lepsuvis-
sa korvissa kiinni
ja kaikkiin voimuihin,
repsien ja antaen
muistutuksia, että:

"Muista sinä, Wal-
lemar nuoruuden tuok-
su, että jos minä vi-
lä kerran tapaan si-
nuit kirkko maasta,
sitä kissaa hännös-
tä" - pauhasi hän
- "minä minä mylen
sinun elävänä".

Hilarus.

Kirje Fimbury'istä.

Tässä, joka viikko sulle me-
nin minä käymään "Orpo" leh-
den toimittuksessa. Siellä tapasin
toimitus sihteerin ja lehden pii-
rustajan sana soitailla. Etia oli
heinä, näkkäis sehoineu.

Herra piirustaja sanovi antavansa
ntos jouluksi "joulu lehdon" omas-
ta, nyrkki painostansa." ja että si-
tä voi tilata hen haluan. Tilaus-
hinnan hän sano olevan ainostaan
4/- (sittinhiä). Tässä ei nyt tietystik-
kään mitään "sana sodan" aihetta
ollut, mutta kuin se alkoi kiris-
tään sihteeriltä "Orpo" lehteen
kuultuina kirjoituksia joulu nume-
roonsa. Voi vielövä kuin minua go kor-
mi selkä piistä. Jos tuo heiko päi-
nen sihteerin poloneu antaa vaan
minun tai muitten ihmisten kynän
tuotteet kuin "afari" maailman
palvelukseen niin sihteerin säälimät-
tä lemmän, pörpähylän" haneu tuk-
kaansa kiinni ja provistaa niin että
airot setsoo ja hien kanssa valuu
henkän pohjalle asti. Mitä ei mi-
tään hätää, hän meni ja penko pa-
peri korin pohji onyöden ja aikaa-
sa penkottua "kookas" erästä runon-
pätkää ja jopa työnti sen joulu-
lehden päätoimittajan kätteen.

Wgt vasta joulu lehden toimittaja ak-
kasi minut ja vähä minkuin oudok-
suen piisti runo arlensa Tas-
kuunta, ja samalla kypäsi minulta:

- Eikö, Tolonen, tilaa "joulu lehteä?"
Minä aijan antaa ntos sellaisen kivaallisen

- No entiedä; - vastasin minä; -
Ehkä näyle numero tavallisuuden mu-
kaan jaetaan ilmaiseksi? ja jos so mi-
nua miellyttää niin kyllä minä siite-
ren tilaan!

- Eihän veikkonen joulu lehti ole

sellainen kuin muut lehdet, että sen näyte numeroita ilmaiseksi jaskaan. Ja samalla motemat nekerit pääsivät rähäkän naurun ja katsoivat minun hursti hoosunani pitkästä. Heillä itsellä nähkäs oli "Litosien verha" vaatteet "frakki" Takheineen ja "kalleineen."

Tumain kysyä että: eikö voisi saada yhtä 4- lehteä vaihtoa yhteen "Siunbaryin" kirjjeeseen, jos minä kirjoittaisin sen sitä varten mutta en rohjeunut jos sitä arvostellaan ankarasti.

*

Släpeissani poistuin "Orpo" lehdessä "nyrkki" painosta ja jätin asiiani kysymättä. Minä vaan ajoin kysyä: "että koska ensimmäinen seuraamme kokous pidetään joka joi pitämättä 27 p:nä v. k? Keltähan tuola nyt aikoin tippuusteleian Tuskimpa "Oras" tai "Puntar jussia Luuskaan" sitä tieltä. Minun olisi oltava välttämättä siellä panemassa vastaan ettei vaan eläkettä virha erojen kunnassa myönnetä, samoin kuin ei kirjuriat seuramme kunnia jäseneksi yleensä. Sellainen haistehdaisi kapitaalin vana-vedelle.

*

Luncukuin minä alan Toisia parjamaan on minun pestävä häteni ja jolkani ja sellaisen puhdistus työn jälkeen olen minä kokonaan puhdas tyytymään Toisia. Meidän velt-

touteen kuuluu sekin että jos joku tekee jonkin aatteellisen alustuksen niin se oletetaan vastaan hyvin kylmästi; ja sitte se viskataan unholaan.

"Orpo" lehdessä n:o 9 Toi J. O. Sourala ehdotuksen "Kooperaatiivinen aate." Ja ehdotti sitä m. m. "Orpo" lehdessä kirjoitus aineeksi jossakin määrin. Minä toivoin että vanhat, aate-sankarit, nyt haakaavat oikein kilvan, vapah- toisesti, kirjoitus prosperia kynnän terällä mutta johan nyt.

Ei ainutakaan koskenut viime numerossa siihen, vaikka kyltä ovat arvokkaita kuin on jokin haupäinen kirjoitukseita näistä vetänyt. Kyllä silloin on asiaa muste pullon luo.

Ulkoin jotka hupautuivat luonnoimaan, julistivat viime numerossa, tulleen sen jäämään toistaiseksi - anteeksi yksi se vaan otikun, - eikä ne! Jänistämisen ei saisi kuulua aatteen mielen heikoin puoliin.

Mutta nyt "kirjallisuuden tarhurit" penkomaan "kooperaatiivista aatetta" innoin ja potkitaan aikamme varjopuoli mustine vertviseen kapi-

Taatin "Frotte myllyyn" "Frotte mylly" käy ja sursoo, työ kansan tokaan tallea. Herää kansa, herää pois, Kooperaatiivien kello ja soi!

Tolonen.

Sosialismi Kiinaan.

Seuraamalla myöhemmän modernisyyden historiaa voi nähdä että Kiinan kansa on ollut osallisena sivistyksen siunauksesta ennenkuin Euroopallaisissa maissa oli asujamiikään. Nykyisellä kulturi-aijakaudella, eli olisiko sattuvammin sanottu, kukkaro-aijakaudella monet sanovat, jotka eivät tiedä ihmiskunnan kehityksestä ensimmäisistä aakkoista että Kiinalaiset ovat sivistymättömiä ja niinhän se osaksi onkin. Mutta, vika ei ole Kiinalaisten, että he ovat jääneet jälle Eurooppalaisesta sivistyneistä kansoista; vika on luonnon. Sitä, luonnon suuri laki määrää, että alemmalla asteella olevista syntyy uusi aste, joka uusien olosuhteitten ilmaannuttua, eli siirryttyä uusiin oloihin jalostuu, kehittyy ottamaan uutta sivistystä vastaan. Tämä tavalla, selittävä tiede syntyneen uusia heimoja Kiinalaisista, jotka ovat nousseet korkeammalle henkiselte asteelle ja Kiinalaiset ovat pyhänlyneet tähän sivistysasteelle missä he nyt ovat. Samalla väitellään, että he kehityksessään edelleen seisovat siksi kun he häviävät sukupuuttoon; vuorisuhansien kulluttua tunnetaan Kiinalaiset ainostaan historian lehdillä uuden olleena kansana.

Täin on käymäisillään monen muun heimon jotka ovat Euroopalaisia vanhemmat, kuten esimerkiksi Sapanalaisten, jotka sanotaan Kiinalaisheimon varsimaisesti edellä käviäksi ja etrapialainen heimo Kiinalaisten jälkeläiseksi joka myöskin seisoo paikallaan henkisydessään. etrapialaisen heimon jälkeläisiin kuulu Euroopan kansat. Nykyaikana tiedet raivaa tietä uusille henkisille toiminnolle josta osalliseksi ovat päässeet Eurooppalaiset, eturikhalaiset ja australialaiset kansat jotka eivät ole vielä kehityksensä kukkulella ja voivat ottaa vastaan tieteen sivistävää siunausta.

Mutta jos toiset kansat ovatkin sivistyksessään tällä toisinaan niin on niillä kuitenkin yhtäläisiä katvavia joista joka heimo kärsii ruumillisesti, että henkisesti yhtä hyvin ja ne ovat juomat ja juomatavat. Alkoholi pakke on imenyt yhtä hyvin Eurooppalaisen kuin Kiinalaisenkin kansan ja katvaa Kiinan kansan riuduttavaa juurta kuin Eurooppalaisen, nykyisen kulturi kansan olonvoimaisista juurta, siläpäitii, Kiinan kansaan on tarttunut unpioomi-pakke joka vielä on pahempi alkoholi-pahetta. Tämän myr-

kyä Tuomisesta Kiinaan on
Kiinalainen kansa aina kiir-
uksen velassa Eurooppalaisille
kulttuurin lapsille jos jorma-
tavassa huomataan yhtäläi-
syyttä noissa eri kansoissa
joka on yhtäläistä kaikis-
sa niin yleisessä kuin alem-
massakin kausan kerroksissa,
niin on toinenkin yhtäläisyys
olemassa ja se on: kurjuutta,
köyhyyttä ja rikkautta, loista
ja tämä on se seka sarjoista
nykyaikainen maailma paljon
puhuu ja pauhaa.

Kapitaalini mahtava kukkaro
valla painaa köyhyydessä
nääntyneitä työläisiä osu-
koon ne rittien vaikeaa Afrikan
orjamaa. Sosialismi, eli työ-
vaennale on köyhälistön
oma ja sen varsinainen syu-
nyin paikka on Eurooppa.
Ja Työväen oalten nopealla työ-
väen on saatava joistot-
tua niin alkoholi pahe
kuin kurjuuskivi. Nykyi-
nen kapitalisti on ilkeänen
korskunut, että Kiinalainen
Työväki on paljon järkoveu-
pää kuin ei se omista it-
seksen sosialismia. Mutta
brakdys, korskun minä
vastimeksi! Päätän siitä
että Kiinassakin ovat työ-
miehet kohoontuneet jos-
sa on puhuttu hyvinhuu

Tuliresti Työväen ikävistä
asemasta. On myös jo ollut
joitakin lakkojakin. Om-
pa todisteena sekin koska
joku sata Kiinalaista teki la-
kon Sydneystä pari viikkoa
sitten. Päs näyttää että sosia-
lismi raivaa tien illelleen
Kiinaan yhtäläisyyteen kuin
"Harhauden keisarikuuntaan -
kin." Eläköön yhteentulity-
minen! Linnus R. Nyström.

Turhaa surua.

Ystävä: "Ja sinä, jolla ei ole yhtään
omaisuutta, et uskalla kummitkaan
pyytää tyttöä omaksesi".

Rakastunut: "Niin, juri siitä
syyttä en uskallakaan".

Ystävä: "Kunnonmista! Katsohan,
sinulla on esimerkiksi nenä,
aike nenä onkin, antaisilko
sinä sen leikata 20,000 mar-
kasta?"

Rakastunut: "Nenäni, en!"

Ystävä: "Siinäpä se, mitä sinä
sine suretkaan, kuin sinulla on
romainen kallis aarre, jota et
antaisi pois 20,000 markasta".

Ilmoituksia.

Immot hoi!!!

Onnellisen elämän takaa
Rakkaudesta kunluisak-
si tulnut naisten ihailia,
vastauksia pyydetään 1. lek.
toimiston ovi: Aken Tolonen.